

DEKAN NOVINARSKJE AKADEMIJE

S medijima imam odličan odnos

Kako ste odlučili postati dekan novinarske akademije NCL?

- Uvijek sam rado radio s medijima. Kad mi je bilo lako i teško, i u usponima i padovima, bio sam u odličnim odnosima s medijima. To ne znači da je baš svatko prema meni bio jednako pošten, ali uvijek sam smatrao da ja moram biti pošten. Novinari su različitog talenta, mogućnosti i sposobnosti, i kad mi se pružila prilika da pridonosem boljoj edukaciji medija, prihvatio sam je.

Posao dekana novinarske akademije radit ću iz zadovoljstva i nastojati napraviti nešto posebno, vrhunsku, ozbiljnu školu u kojoj će predavati najbolji novinari, u kojoj će studenti od početka imati priliku za praksu, u kojoj će gostovati brojni domaći i inozemni predavači, u kojoj će svi studenti koji to žele dobiti stipendije, i to s početkom od tri i pol godine i sedam godina otplate, u kojoj će najmanje 50 posto studenata i prije završetka dobiti ponudu za posao.

LIJEČNIK, POLITIČAR, KONZULTANT "Ništa nisam otkrio, ništa nije moj kum: baš sam prije 10-ak dana razgovarao s Demirevom i vjerujem da ćemo sklopiti neki posao", kaže Mate Granić.

SNIMIO HRVOSJE KNEŽ

Makedonskoj vladi dajem savjete za jedan euro

INTERVJU MATE GRANIĆ Nekadašnji političar, a danas vlasnik konzultantske tvrtke Magra, otkriva kako je u Makedoniju doveo niz krupnih svjetskih tvrtki, dok za gospodarske programe hrvatskih stranaka kaže da su samo popisi lijepih želja

Dugogodišnji potpredsjednik hrvatske Vlade Mate Granić postao je nedavno savjetnik makedonske vlade specijaliziran za strana ulaganja. Ta mu je uloga ponudena kao prvom čovjeku, vlasniku i strateškom konzultantu Magre, tvrtke za političke analize te strateške političke i gospodarske konzultacije za ulaganja u Hrvatsku i druge zemlje regije, koju je osnovao 2004. nakon što se povukao iz politike.

Premda mu je, prema vlastitim riječima, "u početku bilo jako teško jer je posao pokrenuo sa 20.000 kuna i autom na leasing", posljednjih pola godine njegovi su klijenti postale najjače hrvatske i ugledne svjetske tvrtke koje trebaju stručnu pomoć i iskusno vođenje prilikom ulaska na trusna tržišta jugoistočne Europe.

Zagrebačka Magra zapošljava 10 mladih stručnjaka, a upravo je otvorena i podružnica u Skopju.

Magrin osnovni posao prvih godinu dana bile su isključivo političke analize, a onda su počele strateške

konzultacije za strana ulaganja.

"Upravo smo u razgovorima s Euro Optimom, koja želi uložiti do 400 milijuna eura u Hrvatsku, ali je problem neriješen odnos države i vlasnika. Oni od države traže koncesiju te poštivanje transparentnosti i procedure", navodi Granić pripremajući se za sastanak s predstavnicima tvrtke koja je uložila dvije milijarde eura u Maroko, koja investira četiri milijarde eura u Španjolsku i koja je nedavno kupila bolnicu za 513 milijuna eura u Zürichu.

Kako ste postali savjetnik makedonske vlade?

- Suradnja s Makedonijom traje oko šest mjeseci. Nova je makedonska vlada donijela strateške ciljeve: privući što više stranih investicija, na temelju poboljšanih uvjeta poslovanja, otvaranja prema svijetu, borbe protiv korupcije i transparentnosti. Na osnovi toga makedonska me vlada zamolila za razgovore, najprije s nekoliko ministara, a potom sam sa

suradnicima posjetio Makedoniju i razgovarao s vladinim gospodarskim timom, koji predvodi premijerov zamjenik Zoran Stavreski, i ministrom vanjskih poslova. U sklopu te suradnje, ministar za strana ulaganja Gligor Tashkovich posjetio je Hrvatsku i sastao se sa 12 vodećih tvrtki, na razini predsjednika ili članova uprava.

Makedonija je širom otvorila vrata Agrokoru. Kakav je i koliki vaš udio u tom proboju Ivice Todorića?

- Ivice Todorić samostalno je odlučio investirati u Makedoniju. Rekao bih da je to bio dio Agrokorove ukupne strategije, njegovog širenja u svim smjerovima. Magra je organizirala posjet primjeren značenju Agrokoru u jugoistočnoj Europi, što znači da su Todorića primili premijer i nekoliko ministara, nakon čega je on donio odluku o ulaganjima. Potom smo se dogovorili s makedonskom vladom da Magra postane savjetnik za strateške konzultacije, posebno strana ulaganja u Makedo-

niju, ne samo hrvatskih nego i uglednih svjetskih tvrtki.

Koje sve tvrtke dovodite u Makedoniju? Ima li među njima još hrvatskih?

- Dovodimo nekoliko ozbiljnih svjetskih kompanija, svakako jednu banku, jednu kompaniju za proizvodnju cementa i jedan investicijski fond koji želi hotel s pet zvjezdica... Postoji konkurencija za dolazak hotela u Makedoniju. Dovodimo i jedan od tri najveća svjetska developera za izgradnju šoping-centara. Iz Hrvatske, uz Agrokor, dogovaramo najmanje još pet ozbiljnih tvrtki. Na primjer, Agroproteinka ima interes zajedno s makedonskom vladom napraviti privatno-javno partnerstvo, tvornicu sličnu kao u Hrvatskoj. Jako je zainteresirana Podravka. AKD također. Jure Radić iz Instituta građevinarstva Hrvatske zainteresiran je za projektiranje i gradjenje.

Vjerojatno je riječ o vrlo onom poslu za Magru?

- Ponudili smo makedon-

skoj vladi ugovor za jedan euro. Iz više razloga. Jedan je što je Makedonija zemlja koja ima mnogo vlastitih problema. Drugi je što tako nemamo sukob interesa, jer smo plaćeni samo kroz konzultantske ugovore.

Je li to vaša formula kako izbjeći sukob interesa?

- Primarno se bavim konzaltingom, a moja je ljubav NCL novinarska akademija, gdje sam dekan.

A politika?

- Politika mi je hobi. Posebni sam savjetnik Hrvatske stranke prava za vanjsku politiku i predsjednik HSP-ova odbora za vanjsku politiku. Nemam sukob interesa apsolutno ni s kim.

Ipak, koja je točno danas vaša uloga u HSP-u, pogotovo s obzirom na skorašnje izbore?

- Nisam član HSP-a, iako sam vrlo ponosan na svoju suradnju s tom strankom. Anto Đapić završava desetogodišnji proces transformacije stranke. HSP je ra-

zvio odlične, najaktivnije saborske zastupnike. HSP je stranka koja nije bila u vlasti pa se nije kompromitirala. HSP se odredio kao moderna, europska, konzervativna stranka desnog centra u sustavu europskih vrijednosti. To je vrlo bitno. U Europi je jednako legitimno lijevo i desno. I liberalno i konzervativno. Strauss je jednom kazao da je desno od njega samo zid, a najpoznatiji je političar Bavorske i nitko ga nije nadmašio.

Antu Đapića danas primaju sve stranke na razini predsjednika i potpredsjednika u parlamentu, otišao je u Yad Vashem u Jeruzalemu i poklonio se žrtvama holokasta, dobro ga je prihvatila Sveta Stolica, tri puta je boravio u Americi... Riješio je negativni dio naslijeđa HSP-a. Zadovoljstvo mi je surađivati s HSP-om, ali meni je politika danas ipak samo hobi.

A budete li izabrani u Sabor?

- Naravno, ako budem izabran u Sabor, u što vjerujem, to je još na razini hobija. S

» Politika mi je danas još samo hobi

» Stranci još uvijek nemaju povjerenja u hrvatsku pravnu državu

» Bavim se konzaltingom kao i Genscher, Albrightova, Kinkel ili Demirel

mojim iskustvom, to mogu lagano raditi i tu nema sukoba interesa. No, u tom slučaju, Magra neće raditi, niti smije raditi s hrvatskom državom. Najvažnija je potpuna transparentnost. Problem bi nastupio ako bi HSP jako dobro prošao na izborima i bio dio pobjedničke koalicije. Ako bi se to dogodilo, Đapić bi vjerojatno inzistirao da uđem u vladu. No, kao što vidite, puno je preduvjeta. Zato uopće ne razmišljam o tome.

Sudjelovali ste u izradi HSP-ova gospodarskog programa?

- HSP-ov gospodarski program pisala je skupina odličnih mladih stručnjaka, ali ja ću pomoći svojim iskustvom i savjetima, posebno u završnoj fazi oblikovanja programa. Napisao sam vanjsko-politički program HSP-a.

Možete li ocijeniti gospodarske programe vodećih stranaka?

- Ako pažljivo, analitički neutralno, pogledate sve programe, HDZ-ov program

je program lijepih želja, koja sve apsolutno podržavam. Bilo bi nepravедno reći da Sanader nije imao hrabrost riješiti dug umirovljenicima što je važno radi socijalne komponente. Ali činjenica je da smo dužni 30 milijardi eura! Činjenica je da izvoz ne prati uvoz i da je taj jaz sve veći i činjenica je da imamo nedovoljno ozbiljnih, velikih stranih investicija, naročito greenfield investicija.

Ljubo Jurčić (SDP) će sam vidjeti, bude li u toj prilici, da kapital usmjerava, a da vlada prioritarno stvara tržišne uvjete i dobru poduzetničku klimu i da je to strahovito bitno. Radimir Čačić (HNS) daje nešto veće značenje uslugama i financijskim institucijama, što nije loše, ali nije to problem!

A što je problem, prema vašem mišljenju?

- Još nema dovoljno povjerenja stranaca u hrvatsku pravnu državu. Nema dovoljno povjerenja ni u lokalnu vlast, ni u centralnu upravu. Naše je da u praksi opravdamo to povjerenje. Vlada koja

Naravno, ako budem izabran u Sabor, u što vjerujem, s mojim iskustvom to bi bilo na razini hobija

to učini, napraviti će pravi korak. I to nema veze s pojedinih strankama!

Drugo, ozbiljni strani investitori smatraju da bi trebala biti puno bolja poduzetnička klima. Ako netko ulaže više od 100 milijuna eura, to je ozbiljan investitor. Pogotovo ako ima institucionalni način ulaganja.

Treće, Hrvatska treba barem triput povećati strana ulaganja. To je osnovno. Dug se više ne može povećavati, osim ako ne povećamo izvoz. A izvoz se mora omogućiti, Hrvatska ne može ostati zatvorena u sebe. Hrvatska mora biti dominantna gdje god to može. A najbrže je u regiji. To znači da jedan Todorčić mora biti dominantan u regiji. I da brojne hrvatske tvrtke moraju izaći iz Hrvatske. To je program za koji ću se osobno zalagati.

Osим u Makedoniji, radite i u drugim zemljama regije?

- Kako ne! Gotovo u svima. Riječ je o projektima koje imaju naši klijenti. U Albaniji, gdje imamo dva projekta, prije dvadesetak dana imali smo sastanak s premijerom

Berishom. Radimo na Kosovu, u Bosni i Hercegovini, Srbiji, Bugarskoj, Mađarskoj, Austriji... U Sloveniji postoji interes nekih tvrtki za regiju. Crnoj Gori smo pomagali oko referenduma.

Što točno znači da ste pomagali oko referenduma?

- To je tema koja se piše u memoarima.

Ipak, možete li nam otkriti barem detalj?

- Zasad ne, to je samo za memoare, ali mogu reći da su moji dobri odnosi sa Svetom Stolicom, SAD-om i nekim članicama Europske unije svakako koristili Crnoj Gori.

Bili ste liječnik, pa političar, sad ste konzultant za politička i ekonomska pitanja. Koliko je prirodan takav razvoj karijere?

- To je uobičajeno u svijetu. Ništa nisam otkrio, ništa nije moj izum. Madeleine Albright, s kojom sam u kontaktu, predaje na Georgetown Universityju i ima svoju Magru, odnosno Madeleine Albright Group. Bavi se istim poslom kao i ja i do-

JOŠ IMA ADRENALINA ZA POLITIKU

Kad bi mi bilo ponuđeno nešto ozbiljno...

Kaže se, jednom političar - uvijek političar. Može li vam se vjerovati da se doista ne želite vratiti u politiku?

- Nekoliko sam puta u životu bio jako sretan. Na primjer, kad sam bio profesor i dekan Medicinskog fakulteta. Bio sam sretan u politici kad smo postigli neke velike ciljeve. Recimo, kad je priznata Hrvatska, kad smo ušli u OESS,

ali možda najviše kad je potpisan Washingtonski sporazum kojim je zaustavljen rat Hrvata i Bošnjaka, koji je moj osobni najveći uspjeh. Pa nakon Oluje, kad je Hrvatska oslobođena, kad je Hrvatska ušla u Vijeće Europe...

I sada sam ponovo sretan jer sam stvorio mladu ekipu u Magri. Zato je hipotetsko pitanje bih li se bavio politikom. Nešto još adre-

nalina ima, ne mogu reći da nema, ali prioritarno će me okupirati posao konzultanta i dekanat. Vrijeme je da trče mladi. Kad bi i bila takva situacija da je HSP u vladi i da se meni ponudi nešto ozbiljno, morao bih imati niz pregovora, s obitelji, s Magrom, sa suradnicima, NCL akademijom, ženom, doktorima... Morao bih postići niz suglasnosti (smije se), a to ne bi bilo lako.

NIJE U SUKOBU INTERESA
Postane li saborski zastupnik, Mate Granić je svjestan da njegova tvrtka Magra neće moći sudjelovati u poslovima s hrvatskom državom

SNIMIO HRVOJE DOMINIĆ

» Zalagat ću se da hrvatske tvrtke osvoje regiju

» Hrvatska treba barem triput povećati strana ulaganja. To je OSNOVNO

datno predaje. Klaus Kinkel ima odvjetničku tvrtku i radi ozbiljne poslove za Deutsche Telekom.

Hans Dietrich Genscher radi potpuno iste stvari. Clinton predaje, ali ta se predavanja plaćaju, prema tome isto se bavi konzaltingom. Baš sam prije desetak dana razgovarao s Demirelom, bivšim turskim predsjednikom, koji je možda najuspješniji turski predsjednik poslije Atatürka. On i sada rado spaja kontakte i baš ćemo preko Demirela vjerojatno sklopiti neke poslove s Turskom. Svi oni rade isto, što znači da je

svakome moguće u roku sedam do 10 dana doći do premijera i vodećih ministara u regiji ili predsjednika. To isto može i Magra.

Konkurate li na neki način diplomaciji?

- Imamo dobru diplomaciju, ali diplomaciju treba maksimalno koristiti. Sve više treba razvijati i poslovnu, gospodarsku diplomaciju, ali ona ne može biti u konkurenciji s tvrtkom. Tvrtka je puno fleksibilnija i ima šire mogućnosti.

Nataša Vlašić

nataša.vlasic@business.hr